Workshop 2 – Beredskapsplan: Från idéer till en lokal beredskapsplan

Vad behöver vi utveckla för att stärka vår beredskap, och hur kan vi organisera oss om en kris faktiskt inträffar? Hur omsätter vi idéerna i praktiken?

I den här workshopen får deltagarna tillsammans ta fram en beredskapsplan för sitt grannskap. Arbetet är uppdelat i två delar. Med utgångspunkt i den första workshopen undersöker gruppen först vilka styrkor och resurser som redan finns, vad som behöver förbättras och vilka åtgärder som är viktigast att börja med. Den andra delen handlar om att skapa en enkel och användbar plan för hur grannskapet kan samlas och organisera sig vid en kris.

Så går workshopen till

Workshopen genomförs i grupp, gärna med samma deltagare som vid scenarioworkshopen. En workshopledare presenterar uppgifterna och leder gruppen genom arbetet. Använd gärna anteckningarna och idéerna från den första workshopen som underlag.

- Del 1: Gruppen gör en SWOT-analys för att identifiera lokala styrkor, svagheter, möjligheter och hot. Utifrån analysen sammanställer ni befintliga resurser och utvecklingsbehov och bestämmer vad som ska göras, av vem och när.
- Del 2: Gruppen tar fram ett enkelt dokument med en struktur för hur ni kan samlas, skapa en gemensam lägesbild och fördela arbetet om en kris inträffar.
- Avsluta gärna med att diskutera hur planen ska hållas aktuell, var den ska förvaras och hur ni kan testa den tillsammans.

Kom ihåg! Beredskapsplanen är till för er själva. Gör den så enkel och användbar som möjligt. Den behöver inte vara perfekt från början, utan kan utvecklas och förbättras med tiden.

Del 1: SWOT-analys av er lokala beredskap

Ni ska nu analysera den information ni fått fram under scenarioworkshopen.

En bra metod är att göra en så kallad SWOT-analys. *Namnet kommer från engelskans Strengths (styrkor), Weaknesses (svagheter), Opportunities (möjligheter), Threats (hot).*

Modellen är enkel och går helt enkelt ut på att ni ska lista de styrkor, svagheter, hot och möjligheter som ni har identifierat. Se till att beröra alla de olika områden som ni hanterade under scenarioworkshopen:

- Boende/skydd/värme
- Vatten
- Sanitet
- Mat
- Kommunikation
- Sjukvård
- Psykologisk krishantering
- Demokrati/ledarskap

a) Vilka **styrkor** har ni noterat inom ert grannskap som ni kan dra nytta av i er beredskap? (internt i grannskapet, egna tillgångar, kunskaper, etc.)

b) Vilka **svagheter** har ni identifierat som kan utmana er beredskap?

c) Vilka **möjligheter** har ni identifierat som skulle kunna bidra till er beredskap? (tillgångar, resurser, potentiella samarbeten och möjligheter ni inte har idag)

d) Vilka **hot** har ni identifierat mot er beredskap? (Utflyttning, resurser som försvinner m.m.)

Fortsätt nu med att se hur ni kan minimera svagheter och hot genom att utnyttja era styrkor och möjligheter.

a) Hur kan ni använda era styrkor för att dra nytta av de möjligheter ni har identifierat?

b) Hur kan ni använda era styrkor för att minska de hot som ni har identifierat?

c) Hur kan ni korrigera de identifierade svagheterna för att kunna dra nytta av era möjligheter?

d) Hur kan ni minimera de hot och svagheter som ni har noterat?

Sista steget i den första delen är att lista de resurser och behov som finns i ert grannskap.

1) Lista det som ni ser finns tillgängligt i grannskapet idag och som är färdigt att använda vid en kris.

-
-
-
-
-
-
-

2) Lista det ni ser behov av att fortsätta utveckla.

-
-
-
-
-
-
-

Ta sedan punkterna på er behovs-/utvecklingslista och:

1) **Prioritera**: I vilken ordning ska uppgifterna prioriteras? (insatser med stor effekt bör såklart prioriteras, men det kan även vara bra att börja med “lågt hängande frukter”)
2) **Tidsbestäm:** När ska uppgiften vara klar?
3) **Tilldela:** Vem är ansvarig för att det blir gjort?
4) **Planera uppföljning:** När och hur ska arbetet följas upp?

Del 2: Ta fram en beredskapsplan

Nu är det dags att ta fram en struktur för ett gemensamt uppstartsmöte vid en kris. Syftet är att skapa ett stöd för hur ni snabbt kan organisera er, få en överblick över situationen och identifiera vilka behov och resurser som finns i grannskapet.

Strukturen ska vara flexibel och utgå från relevanta frågor snarare än färdiga svar. På så sätt kan den anpassas efter den aktuella situationen och fungera som ett stöd även när personer som inte tidigare deltagit i beredskapsarbetet ansluter sig.

För att ta fram ett tydligt dokument rekommenderar vi att ni använder er av en mall som inspiration. Myndigheten för Civilt Försvar (MCF) har tagit fram Metodstöd: Scenariospecifika beredskapsplaner – där hittar ni bra mallar i slutet av dokumentet. Se till att plocka russinen ur kakan – ta det ni tycker är bra och lämna det ni inte vill ha. Kom ihåg att dokumentet ska vara till för er själva!

När ni är färdiga har ni tagit fram en levande plan för att utveckla er beredskap! Fundera över hur ni ska förvara er beredskapsplan. Den behöver ju finnas tillgänglig i alla lägen, även utan tillgång till elektricitet och internet!

Prova gärna beredskapsplanen genom ett rollspel där ni utgår från en fiktiv krissituation. Ni kan använda ett scenario som ni redan har arbetat med eller hitta på ett nytt.